Raadsvoorstel

Onderwerp : **Concept ‘leverings- en verwerkingsovereenkomst huishoudelijke afvalstoffen’**

Zaaknr / Documentnr. : 21Z01605 / 21.0018263
Portefeuillehouder : J. van Essen

Losser, 6 juli 2021

Voorstel

1. Geen ‘wensen en bedenkingen’ over het concept ‘leverings- en verwerkingsovereenkomst huishoudelijke afvalstoffen’ kenbaar maken.
2. De opgelegde geheimhouding op de twee juridische documenten op grond van artikel 25, derde lid van de Gemeentewet bekrachtigen.

Aanleiding
Op 30 juni 2022 eindigt het contract tussen Twence en de aandeelhoudende gemeenten voor de levering en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen die afkomstig zijn van de aandeelhouders. In artikel 15 van de overeenkomst is bepaald dat partijen uiterlijk 3 jaar voor afloop van de overeenkomst met elkaar in overleg treden over de verlenging van de overeenkomst

Proces
Tijdens de algemene aandeelhoudersvergadering (AVA) van 25 april 2019 is besloten een werkgroep in te stellen om een voorstel aan de AVA te doen voor een nieuw concept leverings- en verwerkingsovereenkomst huishoudelijke afvalstoffen.

Tijdens de aandeelhoudersvergadering op 3 december 2020 hebben de aandeelhouders ingestemd met het voorstel om de conceptovereenkomst in behandeling te nemen in de individuele aandeelhoudende gemeenten. Op basis van signalen vanuit diverse gemeenten heeft de werkgroep de vraag aan de aandeelhoudende gemeenten aangescherpt en in eerste instantie uitsluitend een ambtelijke reactie op de concept overeenkomst gevraagd.

Ambtelijke reacties op de concept overeenkomst
De meeste gemeenten hebben gereageerd op de conceptovereenkomst. Er waren vragen over de algemene – en acceptatievoorwaarden; houdbaarheid van het quasi in house aanbesteden; leveringsplicht; afgekeurd van aangeleverd afval en tarieven. De meest binnengekomen opmerkingen gingen echter over het tarieven- en dividendbeleid en zijn betrokken bij de aandeelhoudersvergadering van 22 april jl. Zie ook volgende alinea.

Tarieven- en dividendbeleid
Meerdere binnengekomen ambtelijke reacties op de conceptovereenkomst hadden betrekking op het tarievenbeleid dat ingaat per 1 juli 2022. In de aandeelhoudersvergadering van 22 april jl. zijn de verwerkingstarieven per 1 juli 2022 vastgesteld. Er is aan de wens van o.a. Enschede en

Losser tegemoet gekomen om de tarieven te matigen. De verwerkingstarieven liggen op of net onder een kostendekkend niveau. Deze tarieven worden tot juli 2027 niet geïndexeerd.

Categorieën huishoudelijke afvalstromen
Op basis van de vragen die hierover gesteld zijn, is het gewenst om nogmaals te verduidelijken welke categorieën afvalstromen kunnen worden onderscheiden:

- Gebonden stromen: dit zijn afvalstoffen die op grond van de statuten verplicht moeten worden aangeleverd bij Twence en waarbij een beroep kan worden gedaan op de quasi in house uitzondering: brandbaar (grof) restafval en GFT.
- Ongebonden stromen: afvalstoffen waarvoor geen statutaire leververplichting geldt, maar die wel op basis van de quasi in house uitzondering bij Twence kunnen worden aangeleverd: op dit moment bijvoorbeeld brandbare afvalstoffen zoals afgekeurd PMD. Het merendeel van de werkgroep wenst deze categorie onder te brengen bij Twence. Om tegemoet te komen aan de wens van enkele gemeenten (m.n. Almelo, Oldenzaal en Twenterand) om flexibel te zijn in de levering en verwerking van ongebonden stromen zijn enkele bepalingen in art. 3.2. van de overeenkomst opgenomen.
- Overige afvalstromen: afvalstoffen die wel door Twence verwerkt kunnen worden, maar waarvoor niet zonder meer een beroep op de quasi in house uitzondering kan worden gedaan. Gedacht kan worden aan sorteerbaar afval en B-hout. Afgesproken is dat Twence voor 1 juli 2021 duidelijkheid verschaft over de juridische mogelijkheden die gemeenten hebben om deze afvalstromen gericht door Twence te laten verwerken.

Concept overeenkomst
De voorliggende conceptovereenkomst is aangepast op basis van de reacties die door de aandeelhoudende gemeenten zijn aangedragen. Het merendeel van de werkgroep kan zich goed vinden in deze concept overeenkomst.
De aangepaste conceptovereenkomst is als bijlage 1. *'Conceptovereenkomst leverings-en verwerking'* bijgevoegd

College is bevoegd toch raad betrekken.
Het aangaan van een contract met een onderneming is een bevoegdheid van het college. Echter omdat het gaat om een langdurig contract met een partij waarvan de Twentse gemeenten waaronder de gemeente Losser aandeelhouders zijn, wordt aan de raad gevraagd haar 'wensen en bedenken'[1] over de conceptovereenkomst aan het college mee te geven naar de AVA van 2 december 2021 welke moeten leiden tot een definitieve overeenkomst. Het college is tekenbevoegd.

Argumenten
1.1. *Aandeelhouders Twence zijn statutair verplicht een verwerkingsovereenkomst te sluiten.*
Volgens de statuten van Twence is het niet mogelijk om huishoudelijk afval aan te leveren, zonder dat daar een contract aan ten grondslag ligt. Indien aandeelhouders geen nieuwe overeenkomst wensen af te sluiten, zijn zij gedwongen hun aandelen te verkopen. De uittredende aandeelhouder is verplicht zijn aandelen tegen de nominale waarde aan te bieden. De verwerking van huishoudelijke afvalstoffen dient dan via een openbare aanbesteding op de markt te worden gezet.

1.2. In 2019 besloten aandeelhouder van Twente te blijven
Bij de discussie over het aandeelhouderschap van Twence heeft Losser besloten aandeelhouder te blijven van Twence omdat wij de taken die Twence uitvoert vinden passen bij onze publieke taak. Ook heeft de raad zich in het coalitieakkoord uitgesproken om het aandeelhouderschap met Twence te willen continueren.

[1] . De juridische basis voor het inschakelen van de gemeenteraad is te vinden in artikel 169, lid 4 van de Gemeentewet. De wensen en bedenkingen worden door de raad ter kennis gebracht van het college.

1.3. Twence biedt kostprijsdekkende verwerkingsprijzen aan.
Onlangs heeft de aandeelhouders vergadering de verwerkingstarieven per 1 juli 2022 vastgesteld. Deze verwerkingstarieven zitten aan de onderkant van wat op dit moment gangbaar is bij afvalverwerkende bedrijven in publieke handen en worden tot juli 2027 niet geïndexeerd.

1.4. Overeenkomst loopt synchroon met vaststelling verwerkingstarieven.
De overeenkomst geldt voor onbepaalde tijd maar kan elke vijf jaar door ieder der partijen tussentijds worden opgezegd. Dit loopt synchroon met het vaststellen met de verwerkingsprijzen Zie ook argument 1.2.

1.5. Resultaten en waarde voor de aandeelhouders
De aandeelhoudende gemeenten hebben de zorgplicht voor de inzameling van het huishoudelijk afval en de verantwoordelijkheid voor een duurzaam afvalbeheer, met een passende balans tussen gemak en kosten. Door gebruik te maken van de dienstverlening van Twence, met alle synergie- en schaalvoordelen, vullen de gemeenten het afvalbeheer efficiënt in met oog voor duurzaamheid, kostenbesparingen en optimale dienstverlening aan de burgers.

1.6. Continuïteit en waarde behoud Twence
Twence intensiveert in de verdere ontwikkeling van zijn kerncompetentie: het vermogen om grondstoffen en (duurzame) energie uit afval, reststromen en biomassa te winnen. In de circulaire economie is hieraan groeiende behoefte. Hiermee stelt Twence zijn continuïteit en winstgevendheid op lange termijn zeker.

1.7. Revenuen blijven in Twente
Door een overeenkomst te sluiten met Twence (een Twents bedrijf) blijven de revenuen in Twente. Veel mensen uit Twente werken bij Twence.

2.1 *Opleggen van geheimhouding is op grond van de inhoud noodzakelijk.*
De beide aan de raad verstrekte juridische adviezen bevatten bedrijfsgevoelige/bedrijfsvertrouwelijke informatie. Het is daarom noodzakelijk om geheimhouding op te leggen, zodat niet een ieder over de informatie kan beschikken. De informatie is niet geschikt voor de openbaarheid. Het gaat om een advies van Infense advocaten en een second opinion van professor Hebly.

2.2 *Artikel 25 Gemeentewet biedt de mogelijk tot het opleggen van geheimhouding.*
In artikel 25, tweede lid van de Gemeentewet is bepaald dat het college van burgemeester en wethouders op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, geheimhouding kan opleggen ten aanzien van de stukken die zij aan de raad of aan leden van de raad overleggen. In artikel 10, eerste lid van de Wet openbaarheid van bestuur is aangegeven dat het hier onder meer gaat om bedrijfs- en fabricagegegevens die vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld. Van dergelijke informatie is in dit geval sprake.

2.3 Bekrachtiging van de geheimhouding door de gemeenteraad is noodzakelijk
Uit artikel 25, lid 3 Gemeentewet volgt dat de aan de raad opgelegde geheimhouding in de eerstvolgende raadsvergadering moet worden bekrachtigd, omdat anders de geheimhouding komt te vervallen.

Kanttekeningen
1. Openbaar aanbesteden is alternatief.
Zie ook argument 1.1. Indien Losser ervoor kiest om geen verwerkingsovereenkomst afvalstoffen met Twence af te sluiten dan dient de verwerking van huishoudelijke afvalstoffen via een openbare aanbesteding op de markt te worden gezet. Daarnaast moet Losser dan haar aandelen Twence tegen nominale waarde aan te bieden aan de overige aandeelhouders.

2. *Inbesteden.*
Een tweetal aandeelhoudende gemeenten menen dat de gebruikte constructie van quasi-in-house inbesteden bij Twence niet rechtsgeldig is. Door nader ingewonnen juridisch advies wordt dit echter ontkracht.

Participatie
De totstandkoming van deze conceptovereenkomst leent zich niet voor burgerparticipatie.

Vervolg
- Na besluitvorming door de aandeelhoudersvergadering op 2 december 2021 wordt de definitieve overeenkomst ter ondertekening aan het college voorgelegd.
- Elke 5 jaar wordt er evaluatie gehouden van de geleverde dienst.
- Elke 5 jaar kan worden besloten om de overeenkomst voort te zetten of te beëindigen.

Het college van burgemeester en wethouders van Losser;

secretaris, burgemeester,

Bijlage: concept leverings- en verwerkingsovereenkomst huishoudelijk afvalstoffen